

בית משפט השלום ברמלה

כ"ב סיון תשע"ג 31.5.13

ת"א 50871-11-11 בר ואח' נ' שישי בעיר בע"מ

בפני כב' השופט זכריה ימיני

1. עידן בר
2. הדר בר

תובעים

נגד

שישי בעיר בע"מ

נתבעים

פסק דין

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

כללי:

בעלי הדין:

1. התובע 1, בעלה של התובעת 2, הינו מעצב שיער והמספרה אותה מנהל נמצאת בעיר מודיעין (להלן-"התובע"). התובעת 2 היא רעייתו של התובע וצלמת חובבת (להלן-"התובעת").

2. הנתבעת היא חברה בע"מ ובבעלותה מספר מקומונים ואתר אינטרנט .

העובדות:

3. משה שוויד שכיניו "מושיקו" (להלן-"מושיקו") הוא בן דודו של התובע. בעת צילום התמונות עליהן נסובה התביעה היה מושיקו עובד שכיר של התובע. כיום מושיקו הוא מעצב שיער עצמאי אשר מספרתו נמצאת במושב אחיסמך. בחודש דצמבר 2009, בתקופה בה עבד מושיקו כשכיר אצל התובע, השתתף במסגרת עבודתו, במופע ההתרמה "אומנים נותנים תקווה", בו תרם התובע שירותי עיצוב השיער שלו לדוגמניות שהשתתפו במופע (להלן-"המופע"). מושיקו היה חלק מצוותו של התובע במופע. במהלך ההשתתפות במופע צילמו התובעת וצלם מקצועי נוסף תמונות, וביניהן תמונות בהן צולם מושיקו מאחורי הקלעים ליד חלק מהדוגמניות ועיצובי השיער. התובע העלה את התמונות לאלבום בפרופיל הפייסבוק שלו, ותייג את מושיקו בתמונות בהן דמותו הופיעה, כך שאותן התמונות הופיעו גם בפרופיל הפייסבוק של מושיקו. התובע קרא לאלבום זה בשם "תצוגת תסרוקות- מוזיאון א"י בת"א" וכתב באלבום הערה שזו לשונה:

"צילום מאחורי הקלעים הדר בר"

צילומי ביוטי: יניר סלע " (ככל הנראה זהו שמו של צלם הביוטי - י.ג.)

1 מתוך 12

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 50871-11-11 בר ואח' נ' שישי בעיר בע"מ כ"ב סיון תשע"ג 31.5.13

1 התובע לא ציין מגבלה על הצפייה באלבום, למרות האפשרות לעשות כן, כך שהאלבום היה פתוח
2 לעיני כל משתמשי פייסבוק באשר הם.

3
4 4. לאחר המופע עזב מושיקו את עבודתו אצל התובע ופתח מספרה משלו במושב אחיסמך, בה
5 עבד כעצמאי. בשנת 2010 רכש מושיקו מאדם בשם אייל חבילת פרסום הכוללת מודעות ו-4 כתבות
6 תדמית במדור הרכילות של המקומון. בגיליון 897 של המקומון אשר פורסם ביום י"ט כסלו תשע"א,
7 26 לנובמבר 2013, פרסמה הנתבעת במדור הרכילות "צהוב בעיר" כתבה המלווה בשתי תמונות של
8 מושיקו ליד דוגמניות עם עיצובי שיער, שנלקחו מאתר הפייסבוק של מושיקו, ובה נכתב:

9 **"הספר שלנו נמצא במושב אחיסמך ועונה לשם מושיקו שויד שנראה כאן בתחרות**
10 **תסרוקות. לצהוב נודע שמושיקו הגיע הישר למקום הראשון וקיבל הרבה כבוד גם**
11 **מהמתחרים וגם מדוגמניות העל שסירק וסיפר"**

12
13 **שענות הצדדים:**

14 5. התובעים הגישו תביעה כנגד הנתבעת ותבעו ממנה פיצויים בסך 110,000 ₪. את הסך
15 100,000 ₪ בגין הפרת זכויות יוצרים וזכויות מוסריות, גזל ועשיית עושר ולא במשפט, ולחילופין,
16 להשיב לתובעים את התעשרותם בגובה סכום זה, ופיצויים עונשיים בסך 10,000 ₪. לטענת
17 התובעים, הנתבעת פרסמה ועשתה שימוש מסחרי בתמונות שצילמה התובעת, בהן מופיעים עיצובי
18 השיער שעיצב התובע במופע, אשר מהוות יצירת אומנות, תוך הפרת זכויות היוצרים שלהם ופגיעה
19 בזכויותיהם החומריות והמוסריות. הפרה זו באה לידי ביטוי לאחר שהנתבעת פרסמה התמונות
20 במקומונים שבעלותה ובאתר האינטרנט לצד כיתוב מטעה המייחס באופן שיקרי למתחרה שלהם-
21 מושיקו, את התמונות וההשתתפות במופע. לטענתם, הנתבעת הייתה מודעת למעשיה המעוולים
22 ועשתה הכל ללא רשות ומבלי לתת להם קרדיט.

23
24 6. לטענת הנתבעת מדובר בתביעה טרדנית וקנטרנית נטולת כל יסוד ובסיס, המהווה מקצה
25 שיפורים לתביעה קודמת של התובעים שהוגשה לבית המשפט המחוזי, תביעה אשר נמחקה תוך
26 חיוב התובעים בהוצאות, תוך העלמת עובדות מבית המשפט וניסיון להתעשר על חשבון הנתבעת
27 שלא כדין. הנתבעת הכחישה הטענות שטענו התובעים בכתב התביעה, טענה שפעולותיה נעשו בתום
28 לב, ללא ידיעה וללא כוונת זדון, וכי היחיד שיכל להיבנות מכך הוא מושיקו. לטענתה, התמונות היו
29 גלויות לכל בפרופיל הפייסבוק של מושיקו, הוא זה שהעביר לנתבעת, הוא ידע על הפרסום האמור
30 והן הורדו מפרופיל הפייסבוק שלו לפי בקשתו.

31 מוסיפה הנתבעת וטוענת שהתמונות אינן מהוות יצירת אומנות ואין לתובעים מוניטין בהן, הן
32 פורסמו באופן חד פעמי במקומון של רמלה לוד בלבד ולא באתר האינטרנט, בכתבת רכילות והומור
33 קטנה. אין חולק שמושיקו לקח חלק במופע והוא פועל באזור שונה משל התובע. רק מושיקו יכול
34 להתעשר לכאורה כתוצאה מפרסום זה, הוא לא פנה אליה בעניין בשום שלב כדי להביע חרטה על
35 הפרסום, ומושיקו הוא למעשה יריבם הנכון של התובעים.
36 הוסיפה וטענה הנתבעת שסכום התביעה מופרך ומוגזם וכי לא נגרם לתובעים שום נזק במקרה דנן.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 50871-11-11 בר ואח' נ' שישי בעיר בע"מ כ"ב סיון תשע"ג 31.5.13

- 1
2
3 **העדויות:**
4 7. מטעם התובעים הוגשו תצהירי עדות ראשית של התובע 1, התובעת 2 ומושיקו. שלושתם
5 נחקרו חקירה שכנגד על תצהיריהם.
6
7 8. מעדותו של התובע עלה כדלקמן:
8 (1) אין נכון או לא נכון בהגדרת המוניטין העסקי שלו, אמנם הוא לא ידוע ברמה הארצית, אך
9 כן ידוע אצל תושבי מודיעין, רמלה לוד ותושבי המועצה האזורית גזר. כמו כן השתתף
10 במספר הפקות ארציות;
11 (2) ביום המופע בנוסף לתובעת צילם גם צלם מקצועי;
12 (3) התמונות מהמופע פורסמו מלבד בפייסבוק גם בפורטל יופי ואופנה ובמדורי ברכיליות
13 בעיתונים שונים כמו בז'ורנל שהוא ירחון למספרות, אך הוא לא צירף זאת לתביעתו מפני
14 שלא שמר ירחון משנת 2009. אינו זוכר אם ראה את הפרסום גם באתר הנתבעת.
15 התמונות פתוחות בפייסבוק לכולם ומושיקו מתוייג בהן;
16 (4) הוא לא תבע את מושיקו כי הוא לא פרסם את התמונות ולא נתן הרשאה לפרסום, אם
17 התברר שהוא אישר שימוש בתמונות, יתבע אותו. מושיקו לא התייעץ איתו לגבי הפרסום
18 אצל הנתבעת, הוא קיבל עיתון לביתו והתקשר למושיקו בשבוע של הפרסום, ושאל מה
19 הסיפור. מושיקו אמר לו שזה לא נעשה באישורו התמונות נלקחו מפרופיל הפייסבוק שלו
20 ללא אישורו וזו תקלה של העיתון. לשיטתו התיוג של מושיקו לא איפשר לחבריו לעשות
21 שימוש בתמונות אלא לצפות בהן;
22 (5) הוא לא יכול לדעת כמה לקוחות הפסיד בגלל הפרסום אבל מדובר ב"המון לקוחות";
23 (6) הוא לא קרא את תנאי השימוש הכלליים של אתר פייסבוק לפני שכתב את תצהירו;
24 (7) הוא חושב שכתב שהתמונה צולמה על ידי התובעת בזמן אמת עם העלאתה;
25 (8) הוא פנה לנתבעת וביקש שיפרסמו התצלולות בעיתון אך לא קיבל כל התייחסות;
26
27 9. מעדותה של התובעת עלה שהיא צלמת חובבת ולא מתפרנסת מצילום. יחד עימה היה גם
28 צלם מקצועי שצילם המופע והתסרוקות. בזמן התצוגה מושיקו היה עובד של עידן והוא עזר לו,
29 ובתוך כך טיפל ונגע בשיער.
30
31 10. מחקירתו של מושיקו עלה:
32 (1) הוא והתובע בני דודים. מספרתו נמצאת במושב אחיסמך, ומספרתו של התובע נמצאת
33 בעיר מודיעין.
34 (2) הוא יודע רק את שמו הפרטי של האדם ממנו רכש את חבילת הפרסום ואיתו נפגש פעם או
35 פעמיים, ושמו הפרטי אייל. יכול להיות שאייל הציע לו חברות בפייסבוק והוא קיבל את
36 הצעתו. בעת רכישת חבילת הפרסום הוא נתן רקע על עצמו, אך לא נתן הרשאה לעשות
שימוש בתמונות שלו מהפייסבוק. הוא לא זוכר ששלח למקומון תמונות אחרות שלו ואין

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 50871-11-11 בר ואח' נ' שישי בעיר בע"מ כ"ב סיון תשע"ג 31.5.13

- 1 לו מה לומר בנוגע לכך שכל התמונות שלו שהתפרסמו במקומו נלקחו מאתר הפייסבוק
2 שלו ;
- 3 הוא לא יכול לומר כמה לקוחות חדשים הגיעו אליו בעקבות הפרסום ;
- 4 למיטב ידיעתו הכתבה התפרסמה במקומו של רמלה לוד ולא בדק אם הכתבה פורסמה
5 גם באתר האינטרנט. לאחר הפרסום הוא קיים שיחת טלפון עם אייל וכעס עליו שהוא
6 פירסם את התמונות ללא רשותו והוסיף מלל שגוי ולא נכון. לא הייתה שום תחרות באותו
7 יום, זה היה מופע והוא עבד אצל התובע ;
- 8 הוא לא קרא את התנאים הכללים של פייסבוק. לא הגביל את המשתמשים שיכולים
9 לצפות בתמונות אלו והם היו חלק משלל התמונות בפרופיל שלו ולא הוסיף מלל ליד
10 התמונה ;
- 11
- 12 11. מטעם הנתבעת הוגשו תצהירי עדות ראשית של מר אייל דבשה, עורך מקומו הנתבעת, ושל
13 מר אייל פולטיגר סוכן מכירות בנתבעת. שניהם נחקרו חקירה נגדית על תצהיריהם.
- 14
- 15 12. מעדותו של אייל דבשה עלה כדלקמן :
- 16 1) הוא הבעלים ועורך המקומו בה פורסמה הכתבה, אך לא ראה את הכתבה הנ"ל לפני
17 הפרסום ;
- 18 2) מרבית התמונות המתפרסמות בעיתון שלהם מצולמות על ידי צלמים שלהם או מורדות
19 מאתר פייסבוק. אם יש את אישור הלקוח והם רואים שהתמונות אכן נמצאות בפרופיל
20 הפייסבוק שלו, ולא מדובר בתמונה של אתר כזה או אחר, אין סיבה לתת קרדיט לצלם.
21 מבחינתם, המטרה היא לפרגן לאותו לקוח, ולכן אין צורך לבקש רשות מהצלם. אם אין
22 דרישה מסויימת מצלם מסויים למתן קרדיט, הם לא נותנים קרדיט ;
- 23 3) הוא מעולם לא דיבר עם מושיקו ;
- 24 4) הם לא מעבירים תדריכים ונהלים לגבי שימוש בתמונות לסוכני המכירות כי הם
25 מתעסקים פחות בפרסום ויותר בתמונות אישיות, אך הגרפיקאים שלהם שעורכים את
26 מודעות הפרסום יודעים מהיכן מותר לקחת תמונות ומהיכן אסור. מבחינתו, הדבר היחיד
27 שסוכני המכירות צריכים לדעת זה אם יש את אישור הלקוח להשתמש בתמונות
28 שמופיעות בדף הפייסבוק שלו ;
- 29 5) הם לא מקבלים ייעוץ משפטי לפני פרסום העיתון, אלא רק בדברים מסויימים, כמו
30 כתבות פוליטיות. אין אישור מוקדם של כתבה לפני פרסומה ;
- 31 6) הכתבה הנ"ל פורסמה רק במקומו של הערים רמלה לוד, המופץ בערים אלו, ובוודאות
32 המקומו לא הגיע למודיעין. המקומו מודפס בכ-10,000 עותקים והוא מופץ בערים
33 רמלה-לוד בחנויות, בפיצוציות ובכ-2,000 תיבות דואר ;
- 34 7) אפשר לראות בפייסבוק שהתמונות הנ"ל הועלו על ידי התובע ושמושיקו תוייג בהן, אך
35 בעבר עובדיו לא ידעו זאת ולא תודרכו בעניין, אך מאז המקרה הם תודרכו בכך. בעבר
36 הוא תידרך את הגרפיקאים והם היו צריכים להעביר תדריך זה לסוכנים בהתאם

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 50871-11-11 בר ואח' נ' שישי בעיר בע"מ כ"ב סיון תשע"ג 31.5.13

- 1 להוראתו, על מנת שלא יקרו מקרים שהעיתון יפרסם תמונות שלא שייכות לאותו לקוח
2 ושהוא לא מצולם בהן. כאשר ראה שהשימוש בתמונות מהפייסבוק נעשה יותר שכוח,
3 הסביר גם לסוכנים כיצד לזהות את המקור לתמונות אלו.
4
5 מעדותו של אייל פולטיגר עלה כדלקמן: 13.
6 (1) הוא סוכן מכירות בנתבעת, והוא טיפל במושיקו. הוא קיבל ממושיקו אישור לפרסם את
7 התמונות;
8 (2) הוא מודע לנושא הקניין הרוחני ויודע שלא ניתן לעשות שימוש בכל תמונה, אך אם לקוח
9 מביא לו תמונה שהוא מופיע בה, הוא יכול להשתמש בתמונה. אם התמונה מופיעה
10 בפייסבוק של הלקוח והוא מקבל את אישור הלקוח להורידה ולעשות בה שימוש, הוא לא
11 צריך לבקש את אישור הצלם;
12 (3) הוא פרסם עבור מושיקו כ-12 כתבות תדמית, והכתבה הנ"ל היא השמינית או התשיעית
13 במספר. כמעט כל התמונות בכתבות היו מהפייסבוק למעט אחת שהוא צילם במספרתו;
14 (4) מושיקו היה נותן לו אישור בטלפון לפרסם את הכתבות. האישור היה ניתן בימי רביעי.
15 הוא היה מסביר למושיקו מאיפה הוריד את התמונות, והכל היה מוסכם וידוע מראש.
16 פעם אחת אף נשלח מייל להסכמה זו, כי ככל הנראה היה מקרה אחד שהוא ביקש. מייל
17 נשלח רק בחלק מהמקרים, כנראה בשל חוסר זמן. אין לו תכתובת המאשרת את פרסום
18 הכתבה. הוא מעולם לא התבלבל בנוגע לתמונות שהוא מוריד מהפייסבוק ואין סיכוי שזה
19 מה שקרה, אלא קיבל אישור. הוא לא יודע מדוע לא הביא פירוט שיחות שיראה שוחח
20 עם מושיקו ביום ד' לפני פרסום הכתבה;
21 (5) הוא הגה את המלל והסיפור שבכתבה מראשו. מאחר ומדובר בפרגון, הוא לא רואה בכך
22 דבר פסול. במקרה הספציפי של הכתבה הם הסכימו על התמונות והמלל, וזה אף הצדיק
23 את מושיקו. מושיקו לא התלונן על תוכן הכתבה. להיפך, ביום ראשון שלאחר פרסום
24 הכתבה הוא התקשר וצחק על האייטם, וזה בידר אותו כמו בכל יום ראשון;
25 (6) הוא הראה את הכתבה בטרם פרסומה לציון מנהל ההגהות של הנתבעת;
26 (7) הכוונה בכך שמושיקו העביר לו את התמונות לצורך פרסומן היא שמושיקו אישר את
27 החברות עימו בפייסבוק ונתן לו אישור להשתמש בכל התמונות. הוא לא מומחה גדול
28 בפייסבוק ולא יודע לזהות ולהבחין בין מי שהעלה את התמונה לבין מי שמתוייג בה. לא
29 ידע מי העלה את התמונות שהוריד מדף הפייסבוק של מושיקו. לא לקח את התמונות של
30 מושיקו מהאלבום של התובע בו כתוב שהתובעת צילמה את התמונות, אלא מדף
31 הפייסבוק של מושיקו, ושם זה לא הופיע קרדיט על התמונה;
32 (8) הוא בן דודו של אייל דבשה ולא סיפר זאת כי לא התבקש;
33 (9) הוא לא נותן באתר שלו ובחלק שלו בעיתון קרדיט לצלמים, כי אין צורך בכך, והוא
34 מעולם לא התבקש לעשות כן.
35
36

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 50871-11-11 בר ואח' נ' שישי בעיר בע"מ כ"ב סיון תשע"ג 31.5.13

הסיכומים:

1
2 14. בסיכומיהם טענו התובעים כי הוכח שהתמונה מהווה יצירת אומנות וזכויות היוצרים בה
3 שייכות להם, הנתבעת הפרה את זכותם המוסרית והחומרית בתמונות, הנתבעת אינה "מפר תמים"
4 ועל הנתבעת לפצותם בגין 4 פעמים בהן פגעה בזכות היוצרים שלהם. עוד נטען שהנתבעת הטעתה
5 את קהל לקוחות התובעים, התרשלה בכך שהפיצה דברי אי אמת, ובגין ההתרשלות יש לפצותם בסך
6 שלא יפחת מ-20,000 ₪.
7
8 15. בסיכומיה טענה הנתבעת שקיבלה רשות מפורשת להשתמש בתמונות ממושיקו, וזאת
9 בנוסף לעובדה שמושיקו תוייג בתמונה, מופיע בה והעובדה שהיא מופיעה בדף הפייסבוק שלו באופן
10 הפתוח לכל ללא כל רישום בדבר זכויות יוצרים או מתן קרדיט. עובדות אלו מוכיחות שהנתבעת לא
11 הפרה זכויות יוצרים. בנוסף נטען כי לתובעים אין כל מוניטין, התמונות אינן מהוות יצירת אומנות,
12 אין להן ערך שוק פוטנציאלי ולא מדובר ביצירה הראויה להגנה. עוד טענה הנתבעת שלא הובאו
13 ראיות של ממש בדבר נזק כלשהו שנגרם לתובעים, ואם קיימת הפרה, מדובר בהפרה אחת בלבד
14 שנעשתה בתום לב, והפעולה הייתה סבירה בנסיבות העניין. הטענות בדבר הטעייה ורשלנות הן
15 טענות חדשות שדין להימחק מסיכומי התובעים. התובעים זנחו בסיכומיהם את עילות הגזל
16 ועשיית עושר שלא במשפט.
17

דיון ומסקנות:

הפרת זכות יוצרים - המסגרת הנורמטיבית:

18
19 16. סעיף 1 לחוק זכויות יוצרים, תשס"ח – 2007 (להלן- "החוק") הגדיר המחוקק את המונח
20 "יצירה אמנותית" כדלקמן:
21 "לרבות רישום, ציור, יצירת פיסול.... יצירה אדריכלית, יצירת צילום ויצירת אמנות
22 שימושית"
23
24 סעיף 4 לחוק קובע שזכויות יוצרים תהא ביצירה מקורית שהיא יצירה ספרותית, אומנותית, יצירה
25 דרמטית או יצירה מוסיקלית, המקובעת בצורה כלשהי. סעיף 11 לחוק קובע שזכות יוצרים ביצירה
26 היא הזכות הבלעדית לעשות ביצירה, או בחלק מהותי ממנה, פעולה, אחת או יותר, המפורטות
27 בסעיף, בהתאם לסוג היצירה, וביניהן, העתקה ופרסום – לגבי יצירה שלא פורסמה. סעיף 34 לחוק
28 קובע שמעביד הוא הבעלים הראשון של זכות היוצרים ביצירה שנוצרה על ידי עובדו לצורך עבודתו
29 ובמהלכה, אלא אם כן הוסכם אחרת. סעיף 45 לחוק קובע שליוצר של יצירה אמנותית, תהיה ביחס
30 ליצירתו זכות מוסרית, למשך תקופת זכות היוצרים באותה יצירה. הזכות המוסרית היא אישית
31 ואינה ניתנת להעברה, והיא תעמוד ליוצר אף אם אין לו ביצירה זכות יוצרים או אם העבירה את
32 זכות היוצרים ביצירה, כולה או חלקה לאחר. סעיף 46 לחוק קובע שזכות מוסרית ביחס ליצירה היא
33 זכות היוצר ששמו ייקרא על יצירתו בהיקף ובמידה הראויים בנסיבות העניין, שלא יוטל פגם
34 ביצירתו ולא ייעשה בה סילוף או שינוי צורה אחר, וכך לא תיעשה כל פעולה פוגענית ביחס לאותה
35 יצירה, והכל אם יש באילו מהם כדי לפגוע בכבודו או בשמו של היוצר. סעיף 47 לחוק קובע שהעושה
36 ביצירה פעולה מהפעולות המפורטות בסעיף 11, או מרשה לאחר לעשות פעולה כאמור, בלא רשותו

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 50871-11-11 בר ואח' נ' שישי בעיר בע"מ כ"ב סיון תשע"ג 31.5.13

1 של בעל זכויות היוצרים, מפר את זכות היוצרים. סעיף 56 לחוק קובע שאם הופרה זכות יוצרים או
2 זכות מוסרית, רשאי בית המשפט, על פי בקשת התובע, לפסוק לתובע בשל כל הפרה, פיצויים בלא
3 הוכחת נזק בסכום שלא יעלה על 100,000 שקלים חדשים. בקביעת פיצויים לפי הוראת סעיף זה
4 רשאי בית המשפט לשקול, בין השאר, שיקולים אלה: היקף ההפרה, משך הזמן שבו בוצעה ההפרה,
5 חומרת ההפרה, הנזק הממשי שנגרם לתובע להערכת בית המשפט, הרווח שצמח לתובע בשל ההפרה
6 להערכת בית המשפט, מאפייני פעילותו של הנתבע, טיב היחסים שבין הנתבע לתובע ותום ליבו של
7 הנתבע.

8

9 17. ב-ע"א 23/81 משה הרשקו נ' חיים אורובוך, מב (3) 749, בעמ' 756-757 נקבע:

10 "ראשית, זכות היוצרים היא בעיקרה זכות למנוע מאדם אחר לקחת לעצמו את פרי
11 עמלו של היוצר... השאלה היא, בכל מקרה, אם קיים ביצירת התובע דבר מקורי
12 במחשבה, בעמל או במיומנות"

13

14 ב-ע"א 136/71 מדינת ישראל נ' יצחק אחימן, כו (2) 259, בעמ' 262 נקבע:

15 "התובע חייב להוכיח שהנתבעת הפרה את זכות היוצרים שלו בדרך העתקת יצירתו
16 או חלק מהותי ממנה. אכן, נטל הראיה יכול לעבור על הנתבע אם השוואת שתי
17 היצירות כשלעצמן נותנת מקום. על-פי מידת הדמיון שביניהן, להשערה שהנתבע לא
18 היה יכול לחבר את יצירתו אלא בדרך העתקת מן התובע"

19

20 בת"א (מחוזי י-ם) 5068/03 Getty Images Inc נ' רדיקס טכנולוגיות בע"מ (פורסם בנבו,
21 2.11.03) נקבע שהקלות בשימוש בחומרים מוגנים באתרי אינטרנט והסיכוי הנמוך לפעול מיידית
22 כנגד המפר, או הכדאיות בתביעה כנגד המפר, אכן מצריכים מתן הגנה משמעותית לבעל הזכויות
23 ופסיקת פיצוי סטטוטורי בגין הפרה, על מנת להרתיע את הציבור מלהפר זכויותיו של היוצר.

24

25 ולעניין הפיצוי נקבע בע"א 2790/93 Robert E. Eisenman נ' אלישע קימרון, נד (3) 817, בעמ' 844-
26 845:

27 "פסיקת פיצויים בעבור נזקים ממוניים שנגרמו בשל הפרת זכות יוצרים, לפי סעיף
28 3 לפקודה, אינה מונעת פסיקת פיצויים בעבור פגיעה בזכות המוסרית, ובלבד שלא
29 ייווצר מצב של כפל פיצוי בגין נזק זהה "

30

31 18. ד"ר שרה פרזנט בספרה דיני זכויות יוצרים, מהדורה שלישית כרך שני, בעמ' 743 קובעת כי
32 יש להבחין בין צילום אמנותי לצילום בנאלי. לדבריה, צילום אמנותי הוא צילום שיוצרו משקיע בו
33 מכשרונו ויוצר יצירה מיוחדת, שמקפאה רגע מסוים. ביצירה זו היוצר מפעיל את כשרונו בבחירת
34 נושא הצילום, זווית הצילום, הצבעים, האור, הצל וקליטת העיתוי המושלם להנצחה נשוא הצילום,
35 ויצירה זו ראויה להגנה גם אם נושא הצילום הוא בנאלי. לעומת זאת, צילום בנאלי הוא העתקה

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 50871-11-11 בר ואח' נ' שישי בעיר בע"מ כ"ב סיון תשע"ג 31.5.13

1 פשוטה של מסמכים, צילום "פספורט" או צילומים דוקומנטריים, שאינם עונים על קריטריון
2 המקוריות ולא יהיו ראויים להגנה.

3

4

הפרת זכויות היוצרים – כללי:

5 19. אין מחלוקת כי הנתבעת הורידה מדף הפייסבוק של מושיקו את התמונות מהמופע, תמונות
6 שהועלו על ידי התובע לדף הפייסבוק שלו, והופיעו גם בדף הפייסבוק של מושיקו, מאחר ומושיקו
7 תוייג בהן על ידי התובע. אין מחלוקת כי הנתבעת פרסמה התמונות בכתבה שתוכנה הומצא על ידי
8 הנתבעת, ועיצובי השיער המופיעים בתמונות שצורפו לה יוחס למושיקו, למרות שצולמו עת עבד
9 כשכיר אצל התובע.

10 גם אין מחלוקת שהנתבעת פרסמה התמונות ללא מתן קרדיט לתובע על צילום התמונה ולתובע
11 אודות עיצוב השיער, ללא קבלת רשותם.

12

13

הפרת זכויות יוצרים של התובעת בצילום ובתמונה:

14 20. לטענת התובעים עצם הצילום והתמונה מהווים יצירת אמנות כמשמעותה בחוק, ולשיטתם
15 הדבר הוכח. לטענת הנתבעת לא מדובר ביצירה הזכאית להגנה כקבוע בחוק. בין שתי הגישות עדיפה
16 עלי עמדת הנתבעת מהסיבות כדלקמן:

- 17 (1) מדובר בצילום מתוך סדרת צילומים אודות הנעשה מאחורי הקלעים במופע תצוגת
18 השיער, ולא בצילום מיוחד שהושקעו בו מיומנות, כשרון או אלמנטים מיוחדים;
- 19 (2) לא מדובר ביצירה מיוחדת, שמקפאיה רגע מסוים מבחינת נושא הצילום, זויות הצילום,
20 הצבעים, האור, הצל וקליטת העיתוי המושלם להנצחה;
- 21 (3) התובעת העידה על עצמה שהיא צלמת חובבת בלבד, לא מתפרנסת מצילום, כי היא
22 צילמה את הנעשה מאחורי הקלעים, ובנוסף אליה היה צלם מקצועי שצילם את צילומי
23 ה"ביוטי";

- 24 (4) גם לו היה מדובר ביצירה מוגנת, התובע לא זכר אם בעת העלאת התמונות הוא כתב
25 קרדיט לתובעת אודות הצילום. בנוסף, התובע לא ציין קרדיט לתובעת בתמונות
26 הספציפיות בהן תייג את מושיקו, למרות שמשמעות הדבר היא שהן הופיעו בדף
27 הפייסבוק של מושיקו (על אף שניתן היה להגיע בקלות לאלבום המלא ולראות מהו מקור
28 התמונות).

29 לאור כל האמור סבור אני שבעת שהנתבעת פרסמה התמונות בהן תוייג מושיקו, לא הייתה משום
30 פגיעה בזכות היוצרים של התובעת או בזכותה המוסרית כמשמעותן בחוק.

31

32

הפרת זכויות יוצרים של התובע ביחס לעיצובי השיער:

33 21. לטענת התובע הוכח כי מושא הצילום, עיצובי השיער, הינם יצירה אמנותית שנוצרה על
34 ידיו, תוך שהשקיע בהם מאמץ וכישרון רב. פרסום הכתבה בעלת התוכן השגוי ללא נתינת קרדיט
35 לתובע, הביאה להפרת זכות היוצרים והזכות המוסרית שלו. לטענת הנתבעת התובע ויתר על זכותו
36 לאחר שהעלה התמונות לדף הפייסבוק כציבוריות, תייג את מושיקו בהן ולא ציין כל הערה לצד

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 50871-11-11 בר ואח' נ' שישי בעיר בע"מ כ"ב סיון תשע"ג 31.5.13

- 1 התמונות שהופיעו בדף הפייסבוק של מושיקו. פירוש הדבר שהתובע מאשר לכולם לגשת למידע זה.
 2 בנוסף מושיקו מצולם בתמונות, היה לו חלק ביצירת העיצובים, והיא קיבלה מראש את אישור
 3 מושיקו להוריד התמונות ולפרסם הכתבה.
 4
- 5 22. סבור אני שבאשר לעיצובי השיער הוכח שמדובר ביצירות אומנות הראויות להגנה כמשמען
 6 בחוק. התובע השקיע את כשרונו, בקיאותו ומיומנותו ביצירתם, מדובר בתסרוקות ייחודיות ובפרי
 7 עמלו. גם אם היה למושיקו חלק ביצירת אותם עיצובי השיער, היה זה במסגרת עבודתו כשכיר אצל
 8 התובע. על פי סעיף 34 לחוק, כל עוד לא הוכח שהוסכם אחרת, התובע הוא הבעלים הראשון
 9 ביצירות אלו. על הנתבעת היה לפנות אליו ולקבל הסכמתו ואישורו לפרסום התמונות, וליתן לו את
 10 מלוא הקרדיט המגיע לו עבור עבודתו. הנתבעת לא הוכיחה שהתובע הסכים לחלוק את זכות
 11 היוצרים שביצירתו עם מושיקו או לוותר עליהן. גם לו הייתה מוכיחה כן, הדבר לא היה מצדיק
 12 את הפרסום השגוי שאין כל קשר בינו לבין האמת.
 13
- 14 23. אני סבור שעצם העלאת התמונות לפייסבוק באופן ציבורי, באופן שכל משתמשי פייסבוק
 15 המגיעים לאלבום יוכלו לצפות בתמונות, אינו נותן לנתבעת זכות לעשות שימוש מסחרי בתמונות
 16 אלו, באופן העוקף את הוראות החוק, מהסיבות כדלקמן:
- 17 (1) גם אם התובע מאשר לכלל ציבור משתמשי הפייסבוק לצפות בתמונות, אין משמעות
 18 הדבר שהוא מתיר להם לעשות שימוש מסחרי והפצה של יצירותיו תוך שלילת הקרדיט
 19 וייחוס מידע מוטענה ביחס ליצירותיו;
- 20 (2) דווקא בשל העובדה שאלבום התמונות שהעלה התובע היה פתוח וחשוף לכלל משתמשי
 21 הפייסבוק, הייתה מוטלת על הנתבעת חובת זהירות ואחריות מוגברת מעצם עיסוקה,
 22 ומהאופן בו היא השתמשה בתמונות. היה עליה לשים לב שמדובר בתמונות שמושיקו
 23 תוייג בהן בלבד, והועלו על ידי התובע. היה עליה לברר פשר הדבר ולא למסור מידע
 24 מטעה לציבור;
- 25 (3) היה ניתן בקלות יחסית ובסקדנות סבירה להגיע למקור התמונות, לברר ולבקש רשות
 26 לעשות שימוש בתמונות. הנתבעת חייבת לעשות כן מעצם עיסוקה ואופן השימוש
 27 בתמונות;
- 28 (4) אייל פולטיגר העיד שאינו נותן קרדיט כאשר הוא משתמש בתמונות שהורדו מדף
 29 הפייסבוק של לקוח, אם הלקוח מצולם בהם והוא מקבל את אישורו. עוד העיד שאינו
 30 יודע להבחין בין תמונה שאדם תויג בה לבין תמונה שאדם העלה אותה;
- 31 (5) דבשה אייל העיד בתחילה שסוכני המכירות לא יודעים באילו תמונות מותר או אסור
 32 להשתמש, מפני שמועבר תידרוך רק לגרפיקאים. בהמשך עדותו אמר שעל הגרפיקאים
 33 הוטל להעביר המידע לסוכני המכירות. מעדותו של אייל פולטיגר עולה שלא קיבל תדרוך
 34 בנושא, וכל תפיסתו, לפיה עצם העובדה שמושיקו אישר את הצעת חברותו בפייסבוק
 35 מקנה לו הזכות להשתמש בכל התמונות המופיעות בדף הפייסבוק של מושיקו, שגויה;

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 50871-11-11 בר ואח' נ' שישי בעיר בע"מ כ"ב סיון תשע"ג 31.5.13

- 6) דבשה אייל העיד כי מרבית התמונות המתפרסמות בעיתון שלהם מצולמות על ידי צלמים של העתון או מורדות מאתר פייסבוק. אם יש את אישור הלקוח והם רואים שהתמונות אכן נמצאות בפרופיל הפייסבוק שלו, ולא מדובר בתמונה של אתר זה או אחר, אין סיבה לתת קרדיט. בענייננו היה ניתן להבחין שמושיקו רק תוייג בתמונות וכי הן שייכות במקור לדף הפייסבוק של התובע. הדבר דומה ללקיחת תמונה אשר בה יצירה אמנותית מאתר אינטרנט הפתוח וחשוף לעיני כלל משתמשי האינטרנט, וייחוסה לאחר;
- 7) ההבדלים בגרסאות הנתבעת לגבי נסיבות קבלת התמונות. בתחילה טענה הנתבעת שמושיקו העביר אליה בעצמו התמונות. בהמשך טענה הנתבעת שמושיקו ביקש שירידו את התמונות הנ"ל מדף הפייסבוק שלו, ולבסוף טען אייל פולטיגר שהוא הוריד את התמונות ברשותו של מושיקו, ולשיטתו עצם קבלת החברות על ידי הלקוח מאפשרת לו להשתמש באיזו תמונה שהוא רוצה. כל אלה מחלישים גרסת הנתבעת;
- 8) טוען אייל פולטיגר שקיבל ממושיקו אישור במייל לפרסום הכתבות, ובמקרה הנוכחי בשיחת טלפון ביום רביעי שקדם לפרסום הכתבה, כבכל יום רביעי לפני פרסום כל הכתבות. הנתבעת לא הביאה כל ראיה לכך שניתנה הסכמה או אכן בוצעה השיחה הנ"ל, למרות שיכלה לעשות כן. ובכל מקרה על פי הוראת סעיף 34 לחוק היה עליה לקבל את אישור התובע;
- 9) עצם העובדה שהנתבעת לא הגישה הודעת צד ג' כנגד מושיקו, מחזקת עדות מושיקו שלא נתן הסכמתו.
- לאור כל האמור אני קובע שהנתבעת הפרה את זכותו המוסרית ואת זכות היוצרים של התובע בעיצובי השיער כמשמעותן בחוק.
- הגנת תום הלב:**
24. לטענת הנתבעת נהגה היא בתום לב ועומדת לה הגנת "מפר תמים" הקבועה בסעיף 58 לחוק. לאור הנימוקים המפורטים בסעיף 23 לפסק הדין, אני סבור כי לא מדובר במקרה הזכאי להגנה זו.
- הרשלנות, עשיית העושר והגזל:**
25. צודקת הנתבעת כי התובעים זנחו בסיכומיהם את טענות עשיית העושר והגזל, ועל כן לא אדרש לטענות אלו.
26. צודקת הנתבעת כי עילת הרשלנות הועלתה לראשונה בסיכומי התובעים ויש למחקה מסיכומיהם. התובעים לא טענו טענה זו בכתבי הטענות, לא חקרו העדים בנושא, ולנתבעת לא ניתנה הזדמנות ראויה להתגונן בפני טענה זו. על כן לא אדרש גם לטענת הרשלנות.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 50871-11-11 בר ואח' נ' שישי בעיר בע"מ כ"ב סיון תשע"ג 31.5.13

הנזק:

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
 - 29
 - 30
 - 31
 - 32
 - 33
 - 34
 - 35
- התובע לא הוכיח את שיעור הנזק שנגרם לו או את עצם קיומו. הוא העיד שאינו יכול לומר כמה לקוחות הפסיד בעקבות הכתבה, והסתפק באמירה כללית כי הפסיד "המון לקוחות". התובע לא צירף ראיות אחרות להוכחת נזקיו. יחד עם זאת סעיף 56 מאפשר לבית המשפט על פי בקשת התובע לפסוק פיצויים בלא הוכחת נזק. לצורך קביעת גובה סכום הפיצויים יש להתחשב בנתונים הבאים:
- (1) לא הוכח שהכתבה פורסמה באתר האינטרנט או במקומות אחרים מעבר למקומו של רמלה לוד פעם אחת בלבד;
 - (2) הכתבה פורסמה בכ-15,000-10,000 עותקים;
 - (3) ההפרה בוצעה באופן חד פעמי;
 - (4) מדובר בהפרה חמורה, שכן המלל לצד התמונות ייחס את יצירותיו של התובע למושיקו, תוך המצאת נתונים אשר אין כל קשר בינם לבין המציאות;
 - (5) מאפייני פעילות הנתבעת ועיסוקה;
 - (6) לא הוכח שנגרם נזק ממשי לתובע;
 - (7) הנזק הנפשי ועגמת נפש שנגרמה לתובע מייחוס יצירותיו לאחר ופרסום הייחוס ברבים ללא הסכמתו וידיעתו;
 - (8) הרווח שצמח לנתבעת אינו גבוה. עבור כל חבילת הפרסום שילם לה מושיקו על פי העדויות סך של 3,500 ₪ לכל הפרסומים יחד, מעבר לכך לא הרוויחה דבר;
 - (9) אין לייחס לתובע אשם תורם מעצם פרסום התמונות בפייסבוק, כפי שטענה הנתבעת;
 - (10) סכום הפיצוי צריך להיות בסכום שיהיה כדי להביא לשלילת הרווח של הנתבעת מפרסום הכתבה ופגיעה מסוימת בכיסה, על מנת ליתן לה תמריץ שלא לחזור על מעשה זה.
28. בהתחשב בכל השיקולים הנ"ל, סבור אני שפיצוי בסך 7,500 ₪ הינו סביר בנסיבות העניין, והוא משקף הן את הפגיעה בזכות היוצרים והן את הפגיעה בזכות המוסרית של התובע.

סוף דבר:

- לאור כל האמור לעיל, על הנתבעת לשלם לתובע כדלקמן:
- (1) את הסך 7,500 ₪ בתוספת ריבית והצמדה מיום מתן פסק הדין ועד ליום התשלום בפועל;
 - (2) את הוצאות המשפט בתוספת ריבית והצמדה מיום מתן פסק הדין ועד ליום התשלום בפועל. אגרת המשפט תחושב על הסך 7,500 ₪;
 - (3) שכר טרחת עורך דין בסך 2,000 ₪ בתוספת ריבית והצמדה מיום מתן פסק הדין ועד ליום התשלום בפועל.
- תביעת התובעת נדחת.

בית משפט השלום ברמלה

כ"ב סיון תשע"ג 31.5.13

ת"א 50871-11-11 בר ואח' נ' שישי בעיר בע"מ

1

2

3

ניתן היום, כ"ב סיון תשע"ג, 31 מאי 2013, בהעדר הצדדים.

4

5

זכריה ימיני, שופט